UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Preceptorium diuine legis venerabilis fratris Joha[n]nis Nider de ordine predicatorum

Nider, Johannes

Nurnberge, 28.VII. 1496

Quintu[m] de p[...]mio serua[n]tiu[m] decalogus et p[ri]mo de gaudiis q[...]nq[uam] sensuum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-31252

Visual Library

ſm Aug. nõ eſſet pfecte quis beatus
deũ clare videns ⁊ eo fruens niſi eſſet
de perpetuitate iſtoꝝ certus. Sic ſuo
mõ etiã certitudo de nulla redẽptiõe
cõplet miſeriã dãnatoꝝ. Et põt dici
triſticia abſorptiua ſm Sco. ſup. iiij.
carẽtia beatitudinis. qꝛ eius deſideriũ
maxie ſpecialit̃ ineſt nature ſibi ſine
freno iuſticie derelicte. eiuſdẽ eñ bea-
titudinis perpetua carẽtia pcepta cõ-
D tristat totũ abſorbẽdo. h ille. Dubi-
tat̃ circa pmiſſa. vtrũ conſideratio pe
naꝝ inferni plus moueat ad dimittẽ-
dũ pctã ⁊ ſeruãda mandata q̃ ꝯſidera
tio gaudioꝝ celi. Rñ. ſm mgr̃m Hen
ricũ de haſſia. ſup Geñ. diſtinguẽdo.
Sũt eñ tria genera hoim. Quidam
carnales ⁊ mũdani. Alij ſunt ſenſua-
les ⁊ impfecti. Tertij vo ſunt ſpũales
⁊ pfecti. De pmis ergo dicẽdũ q̃ mũ-
danos ⁊ carnales fidẽ habentes plus
mouẽt pene inferni q̃ gaudia celi. qꝛ
.j. Cor. ij. Aialis hõ nõ ſapit ea q̃ dei
ſunt. imo talib' guſtũ infectũ hñtibus
ſpũalia deſipiũt vſq; ad nauſeam. Pri-
mos etiã plus mouet cõminatio pre
ſentis ſeculi q̃ futuri. quia pene pñtis
ſeculi ſunt cõiter p experientiã note. ſilr
et bona puata ſunt auide amara. De
ſecũdis dicẽdũ q̃ pmiſſio bonorũ tẽ-
poraliũ plus mouet impfectos q̃ p-
miſſio celeſtiũ ⁊ ſpũalium. Ꝙobcãm
in veteri teſtamẽto vbi nullus celũ in-
trauit qñ lex impfecta fuit. deus pmi-
ſit tpalia. ⁊ cõminat' eſt penas graues
trãſgreſſoribus. ſ; in nouo teſtamẽto
ꝯtrariũ xps fecit. laudãdo paupertatẽ,
⁊ neminẽ occidẽdo. qꝛ lex eſt charita-
tis pfecte. Tñ ſicut ſm Aug. in veteri
teſtamẽto pauci erãt pfecti. ⁊ p tanto
ad nouũ teſtamẽtũ ptinebãt q eius le
gem in paupertate ſeruauerũt. Ita ho-
die in nouo teſtamẽto multi ſunt ad
vetus teſtamẽtũ ptinẽtes morib'. q̃s
plus moueret ad dei ſuãda mandata

promiſſio preſentiũ temporaliũ q̃ fu-
turoꝝ. ⁊ ſilr cõminatio penaꝝ ciuiliũ
S; hec xps nec dare hic nec pmitte-
re voluit. qꝛ ob talẽ reſpectũ mãdata
implere. nõ eẽt ſalutare multũ. ſ; tũc
eſt ſalubre qñ ob dei bonitatẽ pncipa
liter pcepta ſuamus. De tertijs dicen
dũ. q̃ vt plurimũ ſalubrius mouet iu
ſtos ⁊ pfectos meditatio gaudioꝝ celi
q̃ meditatio penaꝝ inferni. licet vtra-
q; ſalubriter moueãt. Primũ pꝫ quia
cõſideratio bñficioꝝ excellẽtiũ ⁊ pnci
paliũ eſt efficacior in cauſando amo-
rẽ dei intuitu ſue bonitatis preciſe q̃
ſit cõſideratio bñficioꝝ min' pncipali
um. Secũdũ pꝫ. qꝛ ꝯtẽplatio penarũ
inferni facit bonos ⁊ iuſtos ferri i deũ
p dilectionẽ inq̃tũ ſũme iuſt' eſt. ſic
meditatõ gaudioꝝ celi facit ipm ama
ri inq̃tũ ſũme pius ẽ liberalis ⁊ bon'
Dicit̃ aũt notãter vt plurimũ. qꝛ ꝯſide
ratio penarũ põt etiã haberi cũ moti
uo maxie dei bonitatis. Ipſe eñ tãq̃
piiſſimus pater maxime nos diligẽs
penas inferni idcirco inſtituit vt ab eo
ꝓfugi ipis inſpectis ⁊ vndiq; male ſu-
ſcepti ad eũ redeam'. Et ſic hñt pene
inferni rõnẽ maximi bñficij. ⁊ p ꝯñs
charitatiue mouere ad deũ.

Capitulũ. v.

POstremo de pmio ſeruantiũ A
decalogũ. tertius tractat' erit.
videlꝫ de gaudijs future beati
tudinis. De quibus tria etiam ſunt vi
denda. Primo de gaudijs exteriori-
bus quinq; ſenſuum. Secundo de in
terioribus. Tertio de ſuperioribus. ex
teriora ſunt i genere quattuordecim.
ſcꝫ celi collocatio. mundi renouatio.
q̃nq; ſenſuũ actuatio. dotũ q̃ttuor cor
poris. ⁊ triũ aĩe collatio. aureolaꝝ ⁊
fructuũ datio. beatoꝝ aſſociatio ⁊ xpi
hũanitatis ſenſatio. Primũ ẽ celi B
collocatio. Eſt aũt celũ in q̃ collocant̃
beati ſm doctores in. ij. diſ. ij. dictum

empirreũ ob ſui luminoſitatẽ non ob caloꝛẽ ẽ capacitatis q̃dãmõ infinite. ẽ ꝛ vniformeimobile ꝛ icorruptibile in tra ſe ſplẽdidiſſimũ.ad ex̃ ñ radiatiuũ ad nr̃m viſum.licet ẽm Tho.in ſũma in iſta inferioꝛa nobiliſſime influat.

Dubitaẽ. vtrũ diuerſe mãſiones ſint in celo empirreo. Rñ. Tho i.iiij.diſ. xlix.q̃ ſic. Ubi tria ẽm eũ notãda ſũt Pꝛio q̃ diuerſi ſunt g̃dus i btis q̃ ad coꝝ btitudines. Scdo q̃ ad mãſiones Tertio penes q̃d attẽdanẽ iſte differẽ tie. Pꝛio ſunt g̃dus btitudinis in bea tis nõ q̃ ab obiectũ.ƺ q̃ ad opationez. Beatitudo eñ ↄſiſtit ẽm phm.x. eth. in duobꝰ. Primo in nobiliſſima opa tione.ſcʒ in vidẽdo diligẽdo ꝛ fruẽdo deũ clare.ꝛ vnꝰ clarius alio iſta hʒ.Et ſic btitudo hʒ gradus. Cuiꝰ rõ ẽ. quia pmiũ debet correſpõdere merito.ſed vnus plus q̃ alius hic meruit. Vñ.j. Coꝝ.xv. Stella differt a ſtella in clari tate.ſic erit ꝛ reſurrectio moꝛtuoꝝ. Se cũdo ↄſiſtit in obiecto nobiliſſimo .ſ. deo. Et ſic btitudo nõ hʒ g̃dus. qꝛ deꝰ eſt vnicꝰ q̃ ab oibꝰ videẽ. Vñ Matth. .xx.dĩ.q̃ oms acceperũt ſingulos de narios. Scdo notãdũ ẽm eundẽ ibi dem.q̃ ſũt etiã gradꝰ in celo q̃ ad mã ſiones aie ꝛ coꝛpis. vt docet autoꝛitas Joh.xiiij. In domo p̃ris mei manſio nes multe ſunt. Et rõ.qꝛ in q̃libet ciui tate ꝛ q̃libet palacio bñ oꝛdinatis eſt mãſionũ diſtinctio. ƺ celũ ẽ oꝛdinatiſ ſima ciuitas. ẽm q̃ Apoc.xxj.dr̃. Pri mo oſtẽdeẽ ẽm Tho.manſio aie.ſcdo coꝛpis. Pro intellectu pmi notandũ. q̃ ſicut mãſio in coꝛpalibꝰ ẽ locꝰ coꝛ poꝛalis in q̃ q̃ete q̃s habitat poſt mo tũ. Sic in ſpũalibꝰ poſt q̃ hic q̃s motĩ bꝰ v̓tutũ laboꝛauit tãdẽ i loco ſuo vi delicet deo q̃eſcet dulciſſime velut in domo ꝓpria.dicẽte btõ Aug.j.ↄfeſ. Fe ciſti nos dñe ad te.ꝛ inq̃etũ ẽ coꝛ nr̃m donec requieſcat in te. Et Matth.xi. xp̃s ait. Venite ad me oẽs q̃ laboꝛatꝭ ꝛ onerati eſtis.ꝛ ego reficiã vos. Vñ aſſecutio vltimi finis appetitiui motꝰ nr̃i dĩ mãſio.ꝛ iõ diuerſi mõi aſſequẽ di finẽ vltimũ dicũẽ diuerſe mãſiões ꝛ tñ cũ deꝰ adeptꝰ eſt.vnica ẽ oim mã ſio ꝛ domꝰ et vnitas domꝰ reſpõdeat vnitati btitudinis q̃ ẽ ex p̃te obiecti.ꝛ pluralites mãſionũ reſpõdeat differẽ tie.q̃ eſt in btitudine ex p̃te btoꝝ. Sic etiã videmꝰ in rebus nãlibus q̃ idẽ ẽ locus ſurſum oim leuiũ ad quẽ tẽdũt ƺ vnũquodq̃ ptingit ꝓpinquiꝰ ẽm qd̃ eſt leuiꝰ. Et ita hñt diuerſas mãſiões ẽm differẽtias leuitatis.ꝛ hec q̃dẽ di cta ſũt de loco ſpũali aie. Sʒ d̃ loco coꝛpis dĩc Tho.in.iiij.di. xliiij. Locꝰ cõgruus vnicuiq̃ coꝛpi g̃lioſo depu tatus ẽm gradũ ſue dignitatis ptinet ad pmiũ accidẽtale.non tñ opoꝛtet q̃ diminuatẽ aliq̃d de pmio quãtũcũq̃ ẽ extra illũ locũ.qꝛ ille locꝰ nõ ptinet ad pmiũ ẽʒ q̃ actu ↄtiet coꝛpꝰ locatũ cũ nihil influat in coꝛpꝰ g̃lioſuʒ.ƺ magis recipiat ſplẽdoꝛẽ de ipſo ẽm q̃ debitꝰ eſt ꝓ meritis. vñ gaudiuʒ de tali loco manet etiã ei q̃ ẽ ex̃ locũ illũ. h̃ Tho.

Tertio notandũ q̃ q̃ ad pmiũ eẽn tiale ille ſimpl'r i celo do ꝓpinq̃oꝛẽ ha bebit mãſionẽ q̃ h̃ plꝰ hñt d̃ charitate Cuiꝰ rõ ẽ ẽʒ Tho.ibidẽ.qꝛ tota rõ me rẽdi i actu aliq̃ ꝛ pncipiũ merẽdi ẽ cha ritas. Et iõ ẽm eiꝰ diuerſitatẽ pmia di ſtinguenẽ. q̃uis etiã ex ipo gñe actus poſſit aliq̃s g̃dus i merẽdo ↄſiderari. nõ q̃dẽ reſpectu pmij eſſentialis qd̃ ẽ gaudiũ d̃ deo.ƺ reſpectu alicuiꝰ pmij accidẽtalis. quod ẽ gaudiũ de aliquo bono creato. Vñ q̃ hic plus habet de charitate.illius coꝛ animie ꝛ oculi aie in patria erunt aptioꝛes ad recipiẽdũ maioꝛẽ habitũ luminis gloꝛie.ꝛ q̃ cla rius videt. plus diliget. ꝛ q̃ plus di liget plus gaudebit. et deo propin quioꝛ erit.hec d̃ Tho.in ſummis. Ex

qɯ̄ib⁹ ptʒ ꝑmo ꝙ maritata ꝓpinqui⁹
deo i pr̄ia ↄiūgent̄ ⁊ ſimpl̄r mai⁹ gau
diū habebit ꝙ̄ȝ virgo mioꝛis charitat̄
Difficile tn̄ eſt maritatā maioꝛē chari
tatē hr̄e ꝙ̄ȝ v̄ginē. qꝛ ſm apl̄m. j. Coꝛ.
.vij. mulier cogitet ea q̄ viri ſunt. Vn̄
alibi dr̄. De v̄ginib⁹ ꝓceptū dn̄i nō ha
beo. ↄſiliū aūt do. Patet ſcđo ꝙ in do
mo celi empirrei coꝛpalit̄ vn⁹ plus ap
propinq̄t hūanitati xp̄i ſʒ ꝙ plus me
ruit hic. vt ꝓbabile videt̄. Et ſi ꝓpinq̄
tati aīe ad deuʒ corrn̄det ꝓpinq̄tas ad
xp̄i hūanitatē. tūc maritata etiā ſic ꝑt
plus hūanitati xp̄i appropinq̄re ꝙ̄ȝ te
pida virgo. Vn̄ xp̄s Marie magda-
lene familiarioꝛ fuit. Patet tertio ꝙ
aliquo alio reſpectu v̄gines ſunt pro-
ꝓpinq̄ſſime quo ad accidētale ꝓmiū.
videlicet aureolā. de q̄ videbit̄ de au-
reolis poſtea. qꝛ Apoc̄. xiiij. Sequun
tur agnū quocūq; ierit. Deinde vidue
⁊ poſtea ↄiugate. ⁊ demū alij cōtinen
tes. ⁊ poſtremo pueri. Pro illo videt̄
facere ꝙ xp̄s in cena Johān̄ ꝓpinq̄o-
rē ſibi ⁊ familiarioꝛē in ſeſſione oñdit
E ꝙ̄ȝ Petro xp̄i vicario. Secundū ꝑn
cipale extrinſecū gaudiū eſt mūdi vi
ſibilis purgatio ⁊ innouatio. De quo
notat Tho. in. iiij. diſ. xlvij. vbi cauſaʒ
purgatōis mūdi iferioꝛis aſſignat ſic
qꝛ mūdus aliq̄ mō ꝓpt̄ hominē fact⁹
eſt. opoꝛtet ꝙ qn̄ hō gloꝛificat̄ ſm coꝛ
pus. etiaʒ elemēta hui⁹ mūdi opoꝛtet
ꝙ ad ſtatū melioꝛē mutent̄, vt ſic loc⁹
ſit ↄueniētioꝛ ⁊ aſpectus delectabilioꝛ
Ad hoc aūt ꝙ gloꝛiā coꝛpis hō ↄſeq̄t̄
opoꝛtet ꝑus remoueri ea q̄ gloꝛie op-
ponunt̄. q̄ ſunt duo ſcʒ coꝛruptio ⁊ in
fectio culpe. qꝛ vt dr̄. j. Coꝛ. xv. coꝛru-
ptio incoꝛruptelā nō poſſidebit. ⁊ a ci
uitate gl̄ie oēs imūdi foꝛ(ꝫ)erūt. Apoc̄.
vlt̄. Et ſimiliter. opoꝛtet mūdū a ↄᷓijs
diſpoſitiōib⁹ anq̄ȝ in nouitatē gl̄ie ad-
ducant̄ ꝓpoꝛtionari ei qđ ď hoīe dictū
eſt. Quis aūt res coꝛpalis ſubiectuʒ

infectiōis culpe eē nō poſſit. tn̄ ex cul
pa q̄dā incōgruitas in reb⁹ coꝛpoꝛeis
relinq̄t ad h̄ ꝙ ſpūalib⁹ dedicent̄. Jō
videm⁹ ꝙ loca i q̄b⁹ aliq̄ crimia ſūt cō
miſſa nō deputant̄ ad aliq̄ ſacra i(n) eis
exercēda niſi purgatiōe q̄daʒ ꝓ miſſa.
Et ſm h̄ ex pctis hoim quādā inido-
neitatē ad gl̄ie ſuſceptōnē ps mūdi re
cipit q̄ i(n) vſuʒ nr̄m cedit. vn̄ quātū ad h̄
mūdatiōe indiget. Et ſil̄r circa mediū
locum ꝓpter elemētoꝝ cōtactū multe
ſunt coꝛruptiōes ⁊ generatiōes ⁊ alte
rationes q̄ puritati eoꝝ derogāt. ⁊ iō
ab his opoꝛtet elemēta purgari. Sed
diceres ꝑ q̄d purgabit̄. Rn̄. ſm Aug.
.x. de ciui. dei. ⁊ habet̄ in glo. j. Coꝛ.
.vij. Figura hui⁹ mūdi ꝑterit. dic̄ glo
Pulcritudo huius mūdi. mūdanoꝝ
ignīū coflagratiōe peribit. Qđ decla-
rat Tho. vbi ꝑus dicēs. Illa mōi pur
gatio vt dictū ē remouebit a mūdo in
fectionē ex culpa relictā ⁊ ipuritatē cō
mixtionis. ⁊ erit diſpoſitio ad gl̄ie ꝑfe
ctionē. Et iō q̄ntū ad hec tria ↄuenie
tiſſime fiet ꝑ ignē. Pr̄io qꝛ cū ignis F
ſit nobiliſſimū elemētoꝝ habet n̄ales
ꝓprietates ſil̄es ꝓprietatib⁹ gl̄ie. vt ma
xime ptʒ ď luce. Scđo qꝛ ignis nō ita
recipit cōmixtionē extranei ꝓpt̄ effica
ciam virtutis actiue ſicut alia elemē-
ta. Tertio quia ſpera ignis remota eſt
a noſtra habitatiō e. nec ita cōmunis
eſt nobis vſus ignis ſicut terre. aque ⁊
aeris. vn̄ nō ita inficit̄. ⁊ ꝓpt̄ h̄ hʒ ma-
gnā efficaciā ad purgandū ⁊ ad idem
ſubtiliādū. Etiā circa finē mūdi regna
bit viciū cupiditatis. mūdo iā q̄ſi ſe-
neſcēte. qꝛ vt dr̄ Matth. xxiiij. Tūc re
frigeſcet charitas mltoꝝ. Vn̄ tūc etiā
purgatio ↄueniēter fiet ꝑ ignē. Sʒ di
ceres. vſq; q̄ ignis attinget. Rn̄. ſm ꝙ
dicitur. ij. Pet̄. iij. tm̄ aſcendet iudicij
ignis quātuʒ aq̄ diluuij ſcʒ q̄ndeci cū
bitis ſup oēs mōtes. Per ignē em̄ po
terūt ↄſumi ipuritates elemētoꝝ q̄ ex

eoꝝ cõmixtiõe ꝑuenerũt. hmõi aũt im
puritates ꝓcipue ſunt circa terraꝫ vſ꜊
ad mediũ aeris interſticiũ. vñ vſ꜊ ad
illud ſpaciũ ignis vltie ↄflagratõis e-
leměta purgabit. ¶ Tñ etiã aq̃ diluuij
aſcěderũt. qđ ꝓbabiliter eſtimari põt
ex altitudine montiũ q̃s determiata
měſura trãſcěderũt. ¶ Sꝫ diceres q̃ lo
ca purgatõe indigět. Rñ. Infern⁹ nõ
purgabit. qꝛ totũ qđ ě fedũ in elemen
tis ꝑ igně ad locũ dãnatoꝝ ↄgregabit
vñ ad infernũ purgaměta adducent.
¶ Celũ vero purgatõe nõ indiget. qꝛ licet
diaboli ibi peccauerũt. tñ cũ ſtati dia-
boli inde eiecti fuerũt nõ fuit loc⁹ pec
cãdi. Eadě rõne nec ꝑadiſus. nec ſpe-
re ignis. nec ſupioꝛ regio aeris. ¶ Sed
diceres q̃ ordine erit purgatio ꝑ igně
iudic. aduětus. Rñ. ſꝫm eũdě ibidem
Prio ↄflagratio ignis q̃ mundũ pur-
gabit iudicě ꝓcedet. Vñ pſ. Ignis ãt
ipm ꝓcedet. Scđo vt dı̄ diſ. xlviij. q̃rti
ꝑ totũ. tã bonoꝝ q̃ maloꝝ hoim cor-
poꝛa tũc viuětiũ incinerabit ſꝫ differět
qꝛ in mortali ↄtunc maněntes penoſe
cremabunt. in venialib⁹ exñtes purga
bunt penoſe ꝛ vtilit. ſꝫ mũdi reſoluent
ſine doloꝛe. ¶ Tertio oim tã maloꝝ q̃
bonoꝝ reſurrectio mortuoꝝ fiet. ꝛ re-
ſurrectio bonoꝝ ꝛ eoꝝ corpoꝝ glificat-
tio ſil' erit. Vñ. j. Coꝛ. xv. Seminat in
ig̃bilitate. ꝛ reſurget i glia. Sil' aũt cũ
corpa glioſa ſanctoꝝ glificabunt. etiã
tota creatura ſuo mõ renouabit. vt pꝫ
Ro. viij. Ipa creatura liberabit a ſer
tute corruptõis i libertatě glie filioꝛũ
dei. ¶ Quarto boni in ictu ocli rapient
ꝓpria vtute agilitatis dote obuiã xpo
in aera. j. Theſſal. iiij. Et ↄtũc xps iu
dex veniet. ꝛ ignis ſꝫm illud pſ. Infla-
mabit in circuitu inimicos ei⁹ ſcꝫ xpi.
¶ Quito p⁹ iudicis ſiniaꝫ ignis inuoluet
malos virtute diuina. Vñ Daniel. vij.
Fluuius igneus rapidusq꜊ egrediet
a facie ei⁹. glo. vt peccãtores trahat in ge

henna. Et loquit eadě glo. de igne de
quo nũc ě měcio. vt pꝫ ꝑ quandã glo.
q̃ ibi dicit. vt bonos purget ꝛ malos
puniat. Vñ q̃cq̃d groſſum ě in igne ꝛ
fedũ ſepabit a puro igne ꝛ retrudet in
infernũ. q̃cq̃d aũt pulcrũ ěꝛ nobile et
ſubtile ꝛ lucidũ in ſupioꝛib⁹ reſeruabi
tur ad gloriã ſanctoꝝ. vt dicit glo. Ba
ſilij ſup illo pſ. Vox dñi intercidětis
flãmã ignis. Vñ Lu. iij. Cui⁹ ſupple.
iudicis ventilabrũ i manu ſua ꝛ purga-
bit areã ſuã ꝛ ↄgregabit triticũ ſuũ. id
eſt. electos in hoꝛreũ. paleas aũt. i. re-
probos cõburet igne inextinguibili.
¶ Sꝫ diceres. Quõ innouabunt alia
corpa ꝑtũc ex quo nõ purgabunt oia.
Rñ. ſꝫ Tho. ꝛ alios ſup mã diſ. xlviij.
in. iiij. Quedã corpa purgabũt vt ele-
měta ꝛ corpa hoim. Vñ terra erit tunc
vt criſtallus. ꝛ planabit. Aer erit clari
oꝛ. nec habebit obſcuritatě. ventos im-
preſſiões alias. nec ſilia. Aq̃ ꝛ ignis fi
ent purioꝛa ꝛ manebũt ſꝫm ſbſtãtias ꝛ
q̃litates ꝓprias. q̃ ſenſus ſanctoꝝ mul
cebũt luce ꝑſpicuitate ꝛ. ꝑmis q̃litati-
bus. non aũt nocebũt. Alia aũt corpa
innouabũt ſupius. qꝛ ſol ſtabit i oriě-
te. luna in occiděte. ꝛ mot⁹ oim celoꝝ
ceſſabit ipis q̃eſcětib⁹. ꝛ oia amplioꝛi
luce illuſtrabũt. ꝛ ſic a motu ꝛ a mino
ri luce liberabunt. Vñ Eſa. lxv. Ecce
ego creo celũ nouũ ꝛ terrã nouã. ꝛ nõ
erũt i měoꝛia pꝛioꝛa. Et Apoc. xxj. Vi
di celũ nouũ ꝛ terraꝫ nouã. Vñ Eſa.
.xxx. Erit lux lune ſicut lux ſol'. ꝛ lux
ſolis erit ſeptěplr ſic lux ſeptě dieꝝ in
die qua alligauerit dñs vuln⁹ ppli ſui.
vbi glo. interli. poſt iudiciũ. ꝛ celũ erit
nouũ ꝛ terra noua. oia eñ ꝓpter hoieꝫ
facta in ei⁹ lapſu peioꝛata ſunt. ꝛ ſol ꝛ
luna ſuo lumie mioꝛata. h ibi. Sup q̃
dıc̃ Tho. diſ. xlviij. q̃ q̃dã illã minoꝛa-
tioně ad lr̃aꝫ ꝓbabilit intelligũt. ſꝫ alij
ꝓbabili⁹ vt dıc̃. dicũt q̃ mioꝛatio illa
facta ſit q̃ ad viſuꝫ hoīs nõ in ipis celis

ſic ꝙ hõ poſt pctm̄ nõ tm̄ cõmodū cõ ſecut⁹ ē ab eis ſic añ. Per quē moduz etiaz Geñ. iij. terra maledicta dicitur in ope Ade. vt ſic ſit minoratio i reb⁹ nõ ſm ſubſtātiā ſ3 ſm effectū. Vñ hõ añ pctm̄ tantū cõmodū habuit ex lumine lune. ſic nunc ex lumīe ſolis. ſed poſt reſurrectionē lux lune augmētabiť ſm rei veritatē. Et vt dicit. tūc luna lucebit tantū quātuz nūc ſol lucet. ſol aūt in ſeptuplū plus ꝗ̄ modo luceat. Quātitas aūt melioratōis ⁊ mod⁹ illi ſoli cognita ē qui erit melioratōis actor. oīa ſūt Tho. Dia etiā p̄fata tangit apľs. Ro. viij. dicēs. Scim⁹ qm̄ creatura ingemiſcit ⁊ parturit vſq₃ adhuc .i. ad modū igemiſcētis ⁊ parturiētis ſe h3 motu gñatōe. corruptōe ⁊ mľtis alijs. Seqť ibi. Nõ ſolū aūt illa ſ3 nos ipi pmitias ſpūs hñtes ⁊ ipſi itra nos gemim⁹ expectātes redēptionē corpiſ nr̄i. ſpe em̄ ſalui facti ſum⁹. Cū igitur tāta inouatio fiet. vñ xp̄s ait Luc. xxj. Celū ⁊ terra trāſibūt. ſupple. q̄ ad ſpēz quā nūc hñt. nõ q̄ ad ſubſtantiā. Et. j. Cor. vij. Preterit figura hui⁹ mundi

I Dubitať. cur iſta inouatio fiet. Rñ. ſm Tho. ibidē. Primo vt habitatōes cõuenietes glificatis corpib⁹ dedicēť. Scdo vt p labore q̄ hoi iuſſu dei ſerui erūt remunerenť. Tertio vt hti deū in innouatis tanq̄ in ſpeculo mundiori ſpeculēť. Dubitať. vtr̄ aīalia plante ⁊ mineralia maneāt ſm ſubſtantiā poſt iudiciū. Rñ. idē ꝙ nõ. ſ3 tñ hti nās eor̄ cognoſcēt optie. vt in tertio dicēť gaudio. Rõ q̄re nõ manēt. Pria q2 illa q̄ manēt dñt de ſui nā eſſe ppetua vt homini tūc aſſimilēť. ſ3 p̄fata nõ ſūt huiuſmõi ſ3 hõ celi. angeli ⁊ elemēta. Secūda. p̄fata corruptibilia ſolū ſūt creata pp̄ť hoiē3 vt eū in h̄ exilio iuuēt ad opriā. ſm illud pš. Oia ſubieciſti ſb pedibus eius ⁊c̄. Et Ro. j. Inuiſibilia dei a creatura mūdi p ea que facta ſūt

intellecta cõſpiciunť. ſ3 poſt iudiciū oēs erūt in termino ſeu pr̄ia i ferni vel celi. ad q̄d g̃valerēt cū null⁹ eis egeat Tertia cāa redit in ſcōa3. q2 iõ nūc ſūt p̄fata corruptibilia vt hõ iuueť ad cõſtructionē domus patrie. ſ3 finito mūdo corruptibili q̄lib et ē in domo celeſti ergo deponi dñt ſcale q̄ ſunt he corruptibiles creature. ſicut fit in p̄paratione turri ⁊ palacij terreni.

Capitulum. vj.

Tertiū p̄ncipale gaudiū extrinſecū erit viſio corpalis delectabiliſſima. Vbi nõdū p̄ ſm Tho. in. iiij. diſ. xliiij. ꝙ oēs q̄nq₃ ſēſus erūt in actu in pr̄ia. Rõ. q2 ibi erūt in maiori pfectōe q̄ hic. ſ3 hic ſūt in actu ergo ibi. Itē vicin⁹ ſe h3 ſenſus ad aīa3 q̄ corpus. ſ3 corp⁹ p̄miabiť per dotes fluētes ab aīa. g̃ ſenſus. Itē ſoci⁹ laboris d3 eē ſoci⁹ cõſolationis. ſ3 q̄nq₃ ſenſus hic fuerūt laborādo aīe. g̃ ipa cõſolata ſc3 aīa. ipſi. i. ſenſus p̄miari dñt A

Scdo nõdu3 ꝙ q̄libet ſenſus in pr̄ia cognoſcet aliqua ſingularia vel ſalte3 aliqđ ſingulare. ⁊ p̄cipue magis excellens de qualib3 ſpecie rer̄ ſenſibiliu3. Probat mgř Ioh. de tābaco. li. de ſenſibilib⁹ delitijs padiſi. q2 ſm doctores cõmuniter in patria plus reſtituetur q̄ in padiſo Adam pdidit. ſed in padiſo fuiſſet ꝯgnitio rer̄ ſenſibiliū. igř ⁊c̄.

Tertio nõdū ꝙ q̄uis poſt hāc vitam nõ ſint q̄dā ſenſibilia. puta aīalia plāte ⁊c̄. tñ p influxas ſpēs ſenſibus a deo mediāte intellectu pñt verſiſiť in pr̄ia videri ſenſibilia p̄terita nõ exñtia B

Patet. q2 aīa ſepata ſm Tho. in. iiij. intelligit intelligibilia p ſpēs influxaſ ergo ⁊ ſenſus pcipit ſenſibilia p ſpēs influxas. al's ſenſus nõ ꝓportionareť intellectui. ⁊ tunc in pfectibilitate qđ mõſtruoſū foret. Et hāc ſenſatiõ3 nec ſit⁹ nec diſtātia nec abñtia ſenſibil' impediet nec interpoſitio. Patet. q2 ſm